

عنوان مقاله:

مطالعه ماهوی دارا شدن بلاجهت در نظام حقوقی ایران و هندوستان

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات شبه قاره، دوره 13، شماره 40 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

عارف بشیری - دانشجوی دکتری، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه مازندران

محمد محسنی دهکلانی - دانشیار رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه مازندران (نویسنده مسئول)

عبدالحسین رضائی راد - دانشیار رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه شهید چمران اهواز

خلاصه مقاله:

یکی از اصول بنیادین بسیاری از نظام‌های حقوقی دنیا، دارا شدن بلاجهت به‌منظور نظارت بر راه‌های مختلف تحصیل مال بین اشخاص حقیقی یا حقوقی است. به‌موجب این اصل، هرگونه جمع‌آوری ثروت از طریق ایراد خسارت بر دیگران، نامشروع و غیرقانونی تلقی شده و به‌موجب آن، متخلف، ملزم به پرداخت غرامت می‌گردد. به‌رغم تشابهات ماهیتی قاعده در حقوق ایران و هند، پرسش اساسی این است که درخصوص ماهیت قاعده، نحوه مجازات، و مسوولیت حقوقی متخلفین این حوزه، چه تئوری‌هایی از سوی تحلیلگران حقوقی دو کشور ارائه شده است؟ این مقاله با تحلیل مقایسه‌ای قوانین مدنی و کیفری ایران و هند و با بهره‌گیری از ابزار کتابخانه‌ای، به بازخوانی و ارزیابی مفهوم دارا شدن بلاجهت و ناعادلانه در نظام حقوقی ایران و هندوستان پرداخته و خلاصه یافته‌های پژوهش چنین شد که تلازم دارا شدن مال با کاهش مال دیگری به‌عنوان محور کلیدی رویه‌های قضایی در امور مدنی، منجر به پوشش مفاد قاعده در مسائل نوظهور مدنی و پویایی رویه دادگاه‌های دو کشور گشته و در قلمرو حقوق کیفری، به‌رغم سازوکار «الزام به پرداخت غرامت» از سوی قانونگذار هندی، خلا مهمی-برخلاف قانون کیفری ایران- از حیث توجه به جنبه عمومی جرم به‌چشم می‌خورد که مستلزم اعمال نظر آن به‌منظور ممانعت از نقض نظم عمومی در جامعه هند می‌باشد.

کلمات کلیدی:

دارا شدن بلاجهت، دارا شدن ناعادلانه، تحصیل مال نامشروع، مسوولیت حقوقی، آراء قضایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1222125>

